

▲ Eerste Morgendreef 7
5233 NC 's-Hertogenbosch
T 073 - 6449889 / 073 - 6147162
@ willeke@abcleermee.nl
I www.abcleermee.nl

ING Bank: 5058147, KvK: 17249738, Fiscaalnummer: NL820808611B01

's-Hertogenbosch, 28 maart 2015

Jaarverslag 2014 van Stichting ABC leer mee voor de gemeente 's-Hertogenbosch.

Doel

Stichting ABC leer mee heeft als doelstelling de Nederlandse taal voor iedereen toegankelijk te maken, zowel voor allochtonen als autochtonen.

De Methode, de werkwijze

De taallessen zijn gebaseerd op het alfabet en de officiële Nederlandse spellingsregels. Er wordt gewerkt met taalregels die gebaseerd zijn op die officiële spelling en het Groene Boekje.

Juist omdat we werken met de letternamen van het alfabet en werken met de Methode: ik hoor..., ik schrijf... kunnen veel vrijwilligers ons helpen.

Lukt het leren van de Nederlandse taal niet op school of op een speciale opleiding of is de geleerde taal weggezakt, dan biedt deze vorm van taalonderwijs een mogelijkheid om het Nederlands alsnog te leren of te verbeteren. De wijze van lesgeven en deze methode hebben zich in de praktijk reeds ruimschoots bewezen.

Wij zijn ons ervan bewust dat het een hele opgave is om als volwassene tijd in te plannen voor het leren of verbeteren van de Nederlandse taal. Daarom kan men deelnemen aan de taallessen zonder enige verplichting. Tijdens deze lessen wordt er maatwerk geboden! Alle niveaus op het gebied van Nederlands spreken, lezen en schrijven worden aangeboden.

Ook al komt men als deelnemer niet regelmatig naar de taallessen, hij of zij is altijd welkom.

2014, de voortgang:

In 2014 werd er op 5 plaatsen taallessen verzorgd door Stichting ABC leer mee namelijk op:

Voor vrouwen en mannen:

- o Zondagmorgen van 10.30 uur tot 12.00 uur in de bibliotheek
StadsBIEB Centrum, Hinthamerstraat 72, 5211 MR 's-Hertogenbosch
- o Donderdagavond van 19.30 uur tot 21.00 uur in de BBS Hambaken,
Het Wielsem 1, 5231 BV 's-Hertogenbosch
- o Vrijdagmorgen van 9.30 uur tot 11.00 uur in de BBS Nieuw Zuid
Jac. van Looystraat 5, 5216 SB 's-Hertogenbosch

Speciaal voor vrouwen:

- o Dinsdagmorgen van 9.30 uur tot 11.00 uur in de Slinger,
Jan Schöfferlaan 3, 5212 RE 's-Hertogenbosch
- o Vrijdagmorgen van 9.30 uur tot 11.00 uur in de BBS Aan de Aa,
Acaciasingel 77, 5213 VC 's-Hertogenbosch

De deelnemers mogen eventueel 'hoppen' en dus meerdere keren per week een taalles volgen. De taallessen worden 'op maat gegeven' dus is het mogelijk dat een analfabete vrouw maar ook een hoogopgeleide vrouw ieder op hun eigen niveau de Nederlandse taal leren.

Het Bossche Taalnetwerk

Inmiddels staat het Bossche Taalnetwerk al best op de Bossche maar ook landelijke kaart. De diverse organisaties en ook wij worden benaderd door anderen om te kijken naar onze aanpak. Het taalnetwerk doet haar best om, met een blik op de toekomst en de wil om met elkaar, een goed podium te bieden voor taal in de stad 's-Hertogenbosch. Het KW1C, het Gilde, VluchtelingenWerk, Divers, de StadsBieb, de Wijkplaats, de gemeente 's-Hertogenbosch en ABC leer mee participeren in dit Bossche Taalnetwerk.

We blijven met elkaar de publiciteit zoeken en hopen zo steeds meer Bosschenaren taal aan te kunnen bieden. Voor de deelnemers is het al overzichtelijker geworden waar zij naar toe kunnen voor goede taalhelp met behulp van het totaaloverzicht dat up-to-date wordt gehouden. De gemeente verwijst door naar de diverse organisaties en de mensen zijn vrij in hun keuze. Het Bossche Taalnetwerk is nu ook te vinden op Platform 073.

Het Bossche Taalhuis, dat een mooie plaats krijgt binnen de Stadsbieb, begint vorm te krijgen. Wij maken nu al dankbaar gebruik van de diverse ruimtes.

De cijfers

Afgelopen jaar zijn er weer meer deelnemers naar de taallessen gekomen. In **2014** waren dat er maar liefst **507** verdeeld over **5** locaties. Sommige deelnemers kwamen enkele maanden voor een opfriscursus, weer anderen werden ondersteund om hun inburgeringsdiploma te halen of er werd hulp geboden bij hun studie. Een heel grote groep moest starten bij het aanvankelijk lezen en schrijven. Gedurende het jaar zijn er 100 deelnemers vertrokken soms om de overstap te maken naar het KW1C om een opleiding c.q. inburgeringscursus te volgen of ze stopten definitief wegens verhuizing. Anderen vertrokken tijdelijk wegens zwangerschap, ander werk, ander werkrooster of een vaste baan, ziekte etc.

181 van de 507 deelnemers kwamen uit Europa dus ook uit NL, Engeland, Bulgarije, Litouwen, Roemenie etc.

De lessen worden verzorgd door:

aantal docenten: **7**

totaal aantal vrijwilligers: 70

aantal vrijwilligers MAS in 2014 gemiddeld 30 uur: **22**

aantal vaste vrijwilligers: 40

aantal vrijwilligers in 2014 via Den Bosch Cares (incidenteel): **8**

gemiddeld lesbezoek per week op de 5 locaties: **180** deelnemers

De werving;

Inmiddels blijken de taallessen van ABC leer mee steeds bekender bij de doelgroep; wekelijks melden zich nieuwe deelnemers aan, aangestuurd door de gemeente, organisaties uit de stad, het nieuw opgerichte Bossche Taalnetwerk of via de website.

De aangepaste website blijkt een handig verwijsmiddel voor eenieder. (www.abcleermee.nl)

We hebben ook in 2014 met enige regelmaat geflyerd in de wijken. Het ontbreken van een leslocatie in de Maaspoort blijkt geen probleem te zijn, de mensen weten ons te vinden. De vraag vanuit Rosmalen, Vinkel en Nuland dient zich aan.

Activiteiten

bedrijven/ participeren

Ook dit jaar hebben we 8 bedrijven gevonden die met onze deelnemers een activiteit willen organiseren. Zo hebben we via de Bossche Beursvloer met de volgende bedrijven een match kunnen maken: Van der Veeke, Van Lanschot Bankiers, Brabant Wonen, Dag v/d dialoog, Rotarct, Jong Actief en Tausch Expo en Holla advocaten.

De deelnemers zorgen steeds voor een tegenprestatie die kan variëren van hulp bij een activiteit van het bedrijf tot lekkere traktaties op de werkvloer.

Tijdens de lessen attenderen we de deelnemers op speciale (gratis)evenementen in de stad of in de wijk, zoals leuke markten, week van de geschiedenis, de atelierroute, fietstochten, rommelmarkten. We lezen met hen regelmatig de Bossche Omroep en het Stadsblad. Daarnaast zijn we aan de hand van een idee van een van onze vrijwilligers een digitale Nieuwsbrief gestart. Iedereen kan zich via de website van www.abcleermee inschrijven voor deze gratis digitale Nieuwsbrief, waar veel gratis activiteiten worden aangekondigd. De andere organisaties binnen het Bossche Taalnetwerk maken hun deelnemers er op attent, wat een mooie samenwerking symboliseert. Deelnemers kunnen ook zelf activiteiten melden.

2014 ronduit een TOPjaar.

Schrijfprijs!

In mei werd bekend dat Fenny Kusumawardani - de Leeuw genomineerd was voor de Schrijfprijs Nt2 2013/2014. Deze werd georganiseerd door Stichting Les en is gebaseerd op de Taalunie Schrijfprijs NT2 2010.

Dit initiatief werd ondersteund door de Nederlandse Taalunie, Stichting Lezen en Schrijven en uitgeverij Boom. Alle Nt2-leerders in Vlaanderen en Nederland werden uitgenodigd om een verhaal te schrijven over het thema *'Hier voel ik me thuis, mijn plek! mijn stad!'*

Samen met twee begeleiders ging Fenny naar Antwerpen, het Huis van Taal om te horen of zij tot de prijswinnaars behoorde. Zij won niet, maar bleek wel een van de twee Nederlandse genomineerden te zijn, de rest waren Vlamingen. Supertrots zijn we op Fenny dat ze zo'n hoge ogen heeft gegooid. Fenny op haar beurt stelde als dank het nieuwe boekje van ABC leer mee voor ons samen waar we ons jaaroverzicht in foto's en alle ingezonden verhalen van onze Bossche afvaardiging ook nog eens weergeven.

Week van het Leren

Daarmee was het jaar met toppers nog niet om, want bij de Week van het Leren bleek ook Gosia Silska in de prijzen te vallen en behoorde tot de 8 Toppers van Nederland. In Den Haag werd ook zij gefêteerd. In Den Bosch deden we dat nog eens dunnetjes over en zette wethouder Huib van Olden in de Week van de alfabetisering de **TaalToppers** van Den Bosch ook nog eens in het zonnetje en reikte hen een mooi certificaat uit.

TV-programma 'Zeg eens B'

ABC leer mee werd gevraagd om mee te doen aan het programma 'Zeg eens B' van de KRO/NCRV. Het 6-delige programma besteedde aandacht aan laaggeletterdheid van Nederlanders. ABC leer mee werkte er aan mee samen met een jonge Bosschenaar, Peter, die niet kon lezen. Zijn uitdaging was om voor te lezen aan een groepje kleuters. De voorbereidingstijd was niet lang, zo'n 6 weken. Het lukte en dat maakte Peter uiterst trots. Iets wat hem vanaf zijn 6e jaar nog niet gelukt was, lukte nu in 6 weken! Hij is met goede moed doorgegaan om meer stappen te zetten en nog beter te leren lezen en schrijven.

Fietsles:

Diverse buitenlandse vrouwen willen leren fietsen en ook daarvoor hebben we opnieuw met de afdeling Sport van de gemeente overleg gehad en hierbij bemiddeld.

Vrijwilligers:

Vrijwilligers via Maatschappelijke stages:

Al sinds 2009 melden leerlingen van het St Janslyceum, Pierson College, Stedelijk Gymnasium zich aan bij ABC leer mee voor een maatschappelijke stage. Dit blijkt ieder jaar weer een groot succes. Er wordt gewerkt met een aanmeldsysteem MAS-point (MAS) dat voor eenvoudige inschrijving zorgt.

Daarnaast organiseerde MAS-point dit najaar weer een heuse stagemarkt waar Marjohn naar toe ging. Zij kon trots zijn en wierf maar liefst 11 stagiaires voor het taalproject. Er werden goede afspraken gemaakt zodat niet alle MAS-stagiaires tegelijkertijd komen maar verdeeld over het schooljaar. Tussentijds komen er nog veel aanvragen binnen.

Die leerlingen zijn erg gemotiveerd, spreken de taal goed, zijn goed in grammatica (en anders leren we het hen via e-learning) en zo maken zij op een leuke manier kennis met laaggeletterde en allochtone Bosschenaren. Vaak maken zij het schooljaar nog bij ons af, echt geweldig!

Vaste Vrijwilligers

Sinds we bekender worden in de stad blijft het aanbod van vrijwilligers groot. Van alle kanten krijgen we aanbod om ons te helpen met de taallessen. Veel ouderen en alleenstaanden komen ons helpen en onze deelnemers raken vertrouwd met de vrijwilligers en zijn blij met de

geboden hulp. De grote toestroom vrijwilligers noopte ons om actief te scholen. Individueel uitleg geven aan de vrijwilligers ging niet meer en de vraag naar uitleg van spelling en grammatica groeide en groeit nog steeds bij de vrijwilligers. Zij willen meer kennis van zaken om de taalvraag goed te kunnen beantwoorden. Daarvoor hebben we instructiefilms gemaakt die we via My-TPE aan hen verzenden.

Vrijwilligers via Den Bosch Cares

Sinds September 2013 hebben we contact met Den Bosch Cares. Den Bosch Cares is een net gestarte non-profit organisatie voor flexibel vrijwilligerswerk en maatschappelijk betrokken ondernemen. Ook dit jaar kwamen zo'n 8 vrijwilligers via Den Bosch Cares regelmatig bij ons helpen. Helaas is de locatie Den Bosch per december 2014 afgestoten en kunnen wij niet meer direct rekenen op spontane hulp vanuit die hoek. Gelukkig blijven de meeste vrijwilligers van Den Bosch Cares ons nog helpen.

Scholing vrijwilligers:

Omdat er zich bijna wekelijks nieuwe vrijwilligers melden, vraagt dat een goed opgezette begeleiding. Wij vinden vrijwilligers heel belangrijk en zij moeten het net als de deelnemers steeds goed naar hun zin hebben bij ABC leer mee en als het kan ook steeds naar huis gaan met een goed gevoel, een gevoel vanuit de deelnemer: "Ik heb weer veel geleerd vandaag" en vanuit de vrijwilliger. "Ik heb veel meegeven vandaag en daar een goed gevoel over".

Om vrijwilligers de kans te geven zich zo goed mogelijk voor te bereiden op de taalles en zich eventueel bij te scholen hebben we veel korte films gemaakt met instructie en een lidmaatschap genomen bij MyTPE zodat we op eenvoudige wijze voor iedere vrijwilliger via een gesloten en beveiligd internetcircuit filmpjes open kunnen zetten. Deze filmpjes kunnen zij zo vaak als zij willen bekijken. Hebben vrijwilligers vragen over een bepaald onderwerp zoals bijvoorbeeld lijdend of meewerkend voorwerp dan kunnen we vrij eenvoudig anticiperen op deze vraag en het antwoord omzetten in een filmpje dat voor alle vrijwilligers toegankelijk wordt. De vrijwilligers laten louter enthousiaste geluiden horen over deze wijze van scholing. In 2015 gaat mogelijk ook het gehele Bossche taalnetwerk met dit systeem werken. Wij zouden dat toejuichen om de kwaliteit van het lesgeven ook bij onze vrijwilligers te verbeteren

Social return:

De samenwerking met de bedrijven voor activiteiten geeft een enorme boost. Bedrijven zijn enthousiast en doen in eerst instantie mee vanuit bijvoorbeeld de Beursvloer of het kader van WMO om vervolgens helemaal enthousiast te worden voor de gratis taallessen die we in de stad geven. Zij willen ons a.h.w. adopteren voor jaarlijks terugkerende activiteiten. De dankbaarheid die de deelnemers van de taallessen aan ons en aan de bedrijven tonen, is enorm en soms ontroerend om te zien. Deelnemers voelen zich echt gezien en een stukje meer Bosschenaar. Dat geeft de ondernemer weer een goed gevoel.

Wat we niet verwacht hadden maar wat een belangrijke toegevoegde waarde blijkt te zijn, is de social return die de taallessen biedt aan vrijwilligers. De oudere en vaak eenzame vrijwilliger komt in een andere wereld terecht en dat geeft hen nieuwe energie en een herwonnen levensdoel. Reacties die we na de vakanties horen van: "blij dat we weer starten; dan heb ik weer een reden om mijn bed uit te komen", ontroeren ons en zijn echt gemeend. We zien mensen soms klein en onzeker binnenkomen met de vraag of ze kunnen helpen. Binnen vaak heel korte tijd zien we de vrijwilliger opfleuren en zien ze voldoening van hun goede werk. Wij zijn blij met de vrijwilligers maar ze zijn ons ook heel dankbaar dat ze deel kunnen uitmaken van het taalnetwerk bij ABC leer mee. Het vormt inmiddels een hechte enthousiaste groep vaste vrijwilligers in de leeftijd tussen 55 en 94 jaar!

Veel vrijwilligers helpen meerdere keren per week. Voor sommigen is dit een nieuw levensdoel!

De deelnemers:

Het taalproject van ABC leer mee spreekt zich goed rond, want echt veel reclame maken we niet maar de deelnemers blijven toestromen. Er is een natuurlijk verloop: deelnemers die zich veilig(er) voelen om te spreken, een baan krijgen of bijvoorbeeld verhuizen, haken soms af of komen (soms tijdelijk) aanmerkelijk minder naar de taallessen. Het aantal deelnemers met een laag tot zeer laag taalniveau blijft ongeveer gelijk er meldden zich alleen bij de Slinger enkele nieuwe vrouwelijke deelnemers in deze categorie. Zij komen veelal te voet naar de taallessen want kunnen vaak niet fietsen.

Vooraf bij de stadsBieb melden veel nieuwe deelnemers zich aan en is het taalniveau waarop de deelnemers binnenkomen vaak aanzienlijk hoger dan bij de andere locaties. We merken nu ook steeds vaker dat goedopgeleide buitenlanders zich aanmelden en het Nederlands net zo goed willen leren als de gemiddelde Nederlander. Deze categorie

deelnemers vraagt ook om goede docenten en goed geschoolde vrijwilligers die bekend zijn met onze werkwijze.

De toekomst,

Het Bossche Taalnetwerk is nu een feit ABC leer mee voelt zich er thuis. De samenwerking komt op diverse plaatsen al tot uiting en de lijnen zijn kort.

Aan onze doelstelling, kwalitatief goed onderwijs bieden, kunnen we op deze wijze nog meer uiting geven. Het aantal nieuwe inschrijvingen is enorm en we willen graag iedereen die zich aanmeldt, blijven helpen. We hopen dat onze financiële middelen dit toelaten en de gemeente het Bossche Taalnetwerk en ons in het bijzonder financieel blijft ondersteunen. Onze dank jegens de gemeente is groot, want dankzij de subsidie kunnen wij ons mooie werk voortzetten en vormgeven. De vraag om ook in Rosmalen les te gaan geven zeker met het oog op de uitbreiding van Vinkel en Nuland wordt dringender en wellicht dat we aan die vraag in 2015 kunnen voldoen.

ABC leer mee geeft ons, de docenten en vrijwilligers energie, maakt veel mogelijk en geeft veel, heel veel plezier. We krijgen er veel dankbaarheid voor terug.

Wij hopen dat de stichting in 2015 wederom een mooi jaar tegemoet gaat en veel deelnemers op weg kan helpen door hen in 's-Hertogenbosch het allerbelangrijkste te leren namelijk de Nederlandse taal.

Stichting ABC leer mee,

Willeke van Heumen

Marjohn van de Ven

Een mooie tekst uit ons gastenboek van een van de deelnemers

